

NITS DE NAPS I COLS

ESCRIT AMB LA INTENCIÓ QUE SERVEIXI D'APUNT, PER A
UNA REFLEXIÓ A L'ENTORN D'UNS FETS NO DESITJATS,
PERÒ TANMATEIX, MASSA VIUS A LA NOSTRA VIDA
ARENYENCA.

MEDIADOR: Ramon Verdaguer i Pous
Juliol de 2006

“.....penseu que el mirall de la veritat s'esmicolà a l'origen en fragments petitíssims, i cada un dels trossos recull tanmateix una engruna d'autèntica llum”

(discurs final de l'Altíssim a Primera Història d'Esther)
Salvador Espriu.

D'ENTRADA

De sempre que tinc present un poema XXIV de “LA PELL DE BRAU” del nostrat Salvador Espriu:

Si et criden a guiar
un breu moment
del mil·lenari pas
de les generacions,
aparta l’or
la son i el nom.
També la inflor
buida dels mots,
la vergonya del ventre
i dels honors.
Imposaràs
la veritat
fins a la mort,
sense l’ajut

de cap consol.
No esperis mai
deixar record,
car ets tan sols
el més humil
dels servidors.
El desvalgut
i el que sofreix
per sempre són
els teus únics senyors.
Excepte Déu
que t’ha posat
dessota els peus
de tots.

Si hi canvieu el “guiar” del primer vers i hi col·loqueu “mediar”, hi tindreu la mida exacta de l’actitud que voldria tenir en aquesta mediació.

No desitjo de cap manera que les meves paraules siguin motiu de més discòrdia. Però tampoc voldria que, aquestes, fossin una forma, més o menys elegant, d’escapolir-se tranquil·lament de la tasca que se m’ha encarregat i que amb tota la humilitat intento portar a terme.

EXORDI

De bell antuvi, voldria agrair a totes les parts, la confiança que em van atorgar per tal de poder dur a terme aquesta tasca de mediador i que, amb molt de goig, vaig acceptar. No tant per la bondat de la tasca en sí mateixa, sinó en tant que per responsabilitat vilatana enfront d'uns fets que, per desgràcia, han desllorigat el tarannà de la nostra vila. Espero, humilment, fer els possibles per tal que la tasca sigui profitosa.

Penso que la nit de naps no ha estat un fet aïllat, ni que aquest fet, sigui per ell mateix un punt d'inflexió en la vida vilatana. Però sí que ha estat un fet cabdal per a generar unes postures, encara avui molt enfrontades. Sembla que haguem deixat de banda la possibilitat d'iniciar un punt de reflexió comuna.

Aquí, cal fer una primera inflexió per indicar que les parts no són dues estrictament determinades i concretes, sinó que diferents sectors de la vila, o diferents sectors de l'administració i institucions, han confluït en què es produïssin els fets i les reaccions que desgraciadament han provocat les tensions que tots vivim.

Per aquest motiu, quan vaig acceptar el càrrec, no tenia molt clar com havia de conduir la mediació. Sí, però, que em vaig fer les següents reflexions:

1a.- Que la mediació no provoqués més dolor del que ja havien provocat aquests desgraciats fets. Quan dic això, em refereixo, no tan sols a una de les parts que va patir en pròpia pell les conseqüències policials i judicials que se'n varen derivar, sinó a totes les parts que, d'una manera o altra, n'han patit les conseqüències derivades.

2a.- Em semblava que havia de conduir el debat cap a un punt de connexió que possibilités una taula rodona. Creia, a més, que ho havia de dur a terme intentant escoltar totes les veus possibles. Per tant, vaig creure imprescindible tenir una reunió amb totes les parts, sense però, que la meua comesa fos la d'investigador o historiador. He mirat aquests

fets amb la mirada per a trobar-hi la necessària deu de sortida d'una serena reflexió.

Per això, també em vaig proposar tenir contacte amb les parts que jo considerava implicades i que això m'ajudés a l'hora de poder tenir una visió clara dels fets (fets que, com veurem, queden ampliat en la forma que ja es dirà) i que, per tant, podien tenir elements per apropar aquestes postures tant allunyades.

3a.- Em vaig proposar no fixar el punt d'atenció estrictament en els fets i els protagonistes (directes i indirectes) d'aquella nit. Intuïa que la nit de naps no era un fet aïllat, sinó que, al seu entorn, hi havia unes causes immediates i també, unes de mediate, que el feien una part d'un tot.

4a.- Una reflexió que se'm produí quan vaig anar a declarar com a perit-testimoni al Judici d'un dels implicats: desconexem la pròpia tradició dels naps. Per aquest motiu, acompanyo com annex al present escrit, una explicació que intentaré que sigui el més acurada possible respecte de la tradició de la nit de naps i la seva inserció a la seva societat arenyenca, encara que no hi ha quasi res escrit al respecte.

5a.- No volia (ni vull) convertir la mediació en un espectacle mediàtic. Per aquest motiu, he intentat que les meves intervencions públiques fossin poques i volgutament mesurades. Tot i així, accepto la crítica d'algú que em pugui recriminar aquest silenci, que, reitero, ha volgut ser respectuós.

6a.- No volia pretendre, ni pretenc ara, en cap manera, que ningú modifiqui la seva manera de pensar i d'expressar-se. Només volia i vull, que siguem capaços de posar en comú, d'una forma correcta, els punts de vista enfrontats.

Fets aquests comentaris a tall d'exordi, m'agradaria, ja, exposar els meus punts de vista i les reflexions que incideixen en la nit de naps. Tanmateix, voldria que aquestes reflexions servissin com a mers apunts per a un diàleg.

CONTACTES

Després de ser designat mediador, vaig iniciar un seguit de reunions que m'han portat a parlar amb:

- .- La Junta de Portaveus municipal.
- .- La Plataforma creada arran dels fets de la nit de Naps.
- .- Els avis del jove que va resultar imputat en forma més greu amb els fets.
- .- Se'm convidà a assistir, i ho vaig fer amb molt de gust, a una trobada a l'Ajuntament entre pares que acompanyaven als seus fills menors d'edat, que havien rebut la notificació de la incoació d'un expedient administratiu sancionador per fets ocorreguts la nit de naps.
- .- Representants del Cau Sant Francesc d'Esplai i Muntanyisme.
- .- Representant de l'Agrupament Escolta Flos i Calcat.
- .- Representants de l'AMPA de l'Institut Tres Turons. (Cal dir que vaig demanar poder tenir una conversa amb ells i no amb altres Ampes, car aquesta havia fet manifestacions respecte la nit de Naps, quan les altres no havien manifestat el seu parer.)
- .- Reunió amb els nois més afectats pels fets d'aquella nit.
- .- Reunió amb la Permanent del Consell Pastoral.
- .- Reunió amb el responsable dels Mossos d'Esquadra d'Arenys de Mar.
- .- Reunió amb el cap de la Policia Local d'Arenys de Mar.
- .- Reunió amb el grup d'Iniciativa per Catalunya i a la que va ser convidat (encara que va excusar la seva assistència) el regidor no adscrit.
- .- Reunió amb el grup del Partit dels Socialistes de Catalunya.
- .- Reunió amb el grup d'Esquerra Republicana de Catalunya.
- .- Reunió amb l'equip de Govern (CiU), en la que també va ser convidada la representat del PP però no hi va poder assistir.
- .- Una darrera Reunió amb la Plataforma dels Naps.
- .- Una darrera Reunió amb la Junta de portaveus municipal.
- .- Converses amb moltes persones que han volgut tenir un canvi d'impressions amb mi, a tall d'exemple: una periodista que feia un treball universitari, familiars dels joves implicats amb els fets, alguns joves a nivell personal, policies locals, comandament de mossos d'esquadra, algun policia local sense servir avui al cos d'Arenys de Mar,

però molt coneixedor de la festa, breus intervencions a Ràdio Arenys de Mar i d'Arenys de Munt, vilatans i vilatanes que han volgut fer un intercanvi d'opinions respecte dels fets, o el seu entorn etc.... Apart, com és obvi, de seguir totes les informacions que apareixien sobre el tema, i molt especialment aquesta eina de comunicació local que és Arenyautes.

A tothom vull agrair la bona voluntat de la trobada i remerciar-los els ensenyaments que, de tots i cadascun d'ells, he rebut. Altrament l'afabilitat ha estat la norma de totes les trobades, afabilitat no exempta de posicionaments, a voltes, molt durs.

Com he dit al principi, entenc que a la nit de naps hi conflueixen uns determinats factors previs als fets d'enguany, que han propiciat que s'anés creant un clima que, desgraciadament, aquest any ha fet eclosió amb uns fets molt greus.

Entenc que aquests fets de la Nit de Naps han estat la conclusió de molts anys d'anar congriant petits elements que han derivat i conclòs en els fets d'enguany.

REFLEXIONS PRÈVIES ALS FETS:

És cert que a l'actualitat, la nit de Naps, té un element integrador, en el qual, les noies, fins ara passives (veure annex on es descriu una petita història de la nit de Naps) han passat a ser part activa de la festa. Una festa que, des d'uns inicis absolutament masculistes, ha esdevingut una realitat plural.

En l'actualitat, podem veure que ja no es blasma (per part de nois de casa bona) a senyorettes de pretesa mala vida, sinó que la festa s'ha convertit en una facècia per demostrar l'enginy eròtic i festiu, tant des de l'element masculí al femení, com a l'inrevés.

Si aquesta ha estat l'evolució positiva de la festa, n'hi ha hagut d'altres que han estat evolucions negatives.

La penjada de Naps (a partir dels anys 60 i fins fa uns anys) tenia com a resultat uns encontres amb les forces d'ordre públic que aquella nit estaven destinades a vigilar la situació, perquè no derivés en algun fet conflictiu. La realitat, però, era que s'esdevenia una petita lluita de "lladres i serenos" en què, en el millor dels casos, "els urbanos" ajudaven a vigilar que la llarga escala per penjar naps no caigués.

Fins aquí, els danys i/o lesions que es derivaven de la nit de Naps eren fortuïts (en cas d'haver-n'hi alguns). Paulatinament però, els fets es van anar modificant i va passar, de ser una festa on l'element principal i únic era la penjada del nap, a ser una nit on la imaginació del jovent s'anava eixamplant. Apareixen les primeres pintades, els primers aldarulls i avançant amb els temps, s'ha anat desembocant en accions que, en alguns casos, podríem considerar bretolades, en altres bromes de mal gust i en altres fins a delictives.

La nit del 5 al 6 de l'any 2000 hi van haver fets gravíssims ocasionats, presumptament, per una colla de napaires, que es van aportar al jutjat, i en els que va recaure sentència absolutòria en data 20 de març de 2003,

car no es va poder determinar qui fou el qui havia empès un contenidor al mig de la carretera i ferit greument una persona que res tenia a veure amb la festa de naps. Si bé la sentència penal va ser absolutòria pels implicats, encara avui, resta una demanda de responsabilitat patrimonial en front de l'Ajuntament d'Arenys de Mar. El qual, si és condemnat a abonar la indemnització per les greus lesions patides per aquest xicot, haurà de fer front al pagament que correspongui.

Enguany, i segons informe de la policia, també es van desplaçar dos contenidors al mig de la carretera C-61 i dos al mig del Rial de Sa Clavella, ultra altres situacions conflictives.

Val a dir també que, moltes de les accions que es duïen a terme la nit de naps, tenien una certa gràcia reivindicativa enfront del poder i la societat establerta i un grau elevat de crítica davant de l'administració. I això cal considerar-ho un element de catarsi positiu. Cal dir, però, que paral·lelament s'anava salpebrant amb altres fets que deixaven de ser lleugeres facècies enfront de l'administració, per convertir-se, no en delictes, però sí en faltes administratives greus, com la pintada indiscriminada a façanes particulars, l'arrabassament i trencament d'elements, tant particulars com públics, i el fet, certament desagradable per a tots els vilatans d'Arenys de Mar, que vèiem com aquella nit s'eliminaven del lloc habitual, els miralls que possibiliten la tranquil·litat de la circulació en les cruïlles de la Vila.

Aquí, hom podrà dir que aquests fets no eren produïts per una o altra persona concreta i que, per tant, no s'haurien de dur a col·lació, tota vegada que no fan res més que embolicar el fet de la nit de naps d'enguany. Crec que cal dir clarament que, sigui qui sigui qui va participar en aquests fets, en el fons hi vàrem participar tots, els uns per activa i els altres per passiva. Els d'activa, òbviament les persones que ho duïen a terme i els de passiva, tots, jo el primer, en comportar, sense aixecar la veu, veure com, cada dia de Reis, la Vila naixia malmesa, trencada, pintada... i lluny d'opinar, miràvem tots cap a un altre costat. Ha calgut una condemna penal i que s'hagin produït uns fets greus perquè tots ens en dolguem.

A través de les meves consultes, amb les diferents persones amb qui he pogut anar parlant respecte a la nit de naps, he obtingut informacions que avalen aquesta tesi. Alguns policies m'han indicat que les ordres que havien rebut, no ara, sinó fa ja molts anys i en diferents legislatures, eren que no s'intervingués, passés el que passés, excepte si succeïa un fet molt greu. En un programa de radio recent, un ex alcalde de la vila exposava que, davant d'uns fets ocorreguts a la festa de la pubilla d'Arenys de Mar l'any 2002, ell personalment va donar ordre que no s'intervingués enfront de qui conculcava l'ordre, per no causar més problemes dels estrictament necessaris.

Un altre alcalde, en plena democràcia, és dolia, en unes declaracions fetes al Punt Diari, que ell no tenia potestat per poder enretirar unes multes imposades a uns joves pels fets ocorreguts el dia de la Pubilla.

Un jove, en declaracions al Punt Diari l'any 2002, reconeixia que els fets de la pubilla se'ls havien escapat de les mans i en demanava perdó.

Un policia local en actiu m'explicà que una nit de naps, de fa tres anys, a hores tranquil·les, a la Placeta de l'Església, un jove, (em digué nom i cognoms, de família coneguda a la vila, però cap dels que enguany han tingut conflicte), se li apropà pel darrera i fent-li la traveta el va tirar a terra i un cop a terra feia burla i l'incitava a colpejar-lo i detenir-lo. El policia m'explicava que encara avui està pensant si va obrar bé en no prendre cap mesura davant aquesta agressió.

Aquests fets, i la passivitat i excusa de l'administració, en adoptar les mesures necessàries per tal que no es repetissin, entenc que no eren pas el millor exemple d'autoritat, enfront dels fets que provocaven una determinada part de gent jove en unes festes locals. I no dubto de la bona fe en què van estar adoptats, i la bondat amb què pretenien estalviar més problemes dels estrictament necessaris.

Vegis doncs que entenc importants els fets anteriors a la nit de naps d'aquest any, en la tessitura en què s'ha exposat i que s'han posat les eines necessàries per poder eliminar el factor de risc que ha explotat enguany.

ARENYS I L'ENTORN

Tampoc no ens podem sostreure al fet que Arenys no és una illa en un món convuls, sinó que estem inserits dins d'una evolució concreta que va marcant els signes dels temps.

Cal dir molt clarament que el jovent (i no voldria generalitzar) no té gens fàcil l'accés al món d'avui. Els adults hem de ser humils i posar de manifest que, si bé avui tota la societat té més facilitat per obtenir allò que vol, això només és un miratge. És cert que, molts, ho tenim tot quan volem, però també són certes les dificultats d'entrellucar un món millor, més solidari, amb ofertes de treballs ajustades a les necessitats, amb possibilitat d'accedir a un habitatge digne i econòmic... en definitiva, accedir a un futur d'il·lusion no és gens fàcil.

En front d'això, l'element més jove d'aquesta societat, s'enfronta des de diferents formes i diferents estils (de la que no en deu ser exempta la nit de naps) a aquest món que ens envolta. A voltes veiem com la revolta és un signe i un crit d'atenció de l'element més jove de la societat, perquè no ens adormim i cal entendre quines són les reivindicacions d'aquesta joventut.

Crec que no s'ha d'atorgar, ni donar al jovent tot allò que demana, ja que no es tracta precisament d'oferir els regals d'una nit de reis atotes les cartes rebudes, però sí que s'ha d'entendre quina societat hem anat construint els adults, quina societat tenim, quina societat volem i en quina societat s'hauran de desenvolupar. Tot i que potser no és la millor, ni la més idíl·lica de les societats. I a l'ensem també, hem d'exigir-los responsabilitat enfront de la seva pròpia vida, el seu propi present i el seu futur.

I aquestes expressions no les dic des de la perspectiva d'un futur bo o dolent ni mirant-ho des del punt de vista material, ja que potser ara, tal i com he dit, com mai, el punt de vista material és té més a l'abast que en temps endarrerits. Però sí que, des d'altres punts de vista, la societat ha fet molts passos enrere, la solidaritat no és pas una de les virtuts que

abelleixi avui trobar i com aquesta, la responsabilitat, l'esforç, el treball, la constància ... i totes les altres virtuts que algú podrà dir que són d'essència cristiana, i de ben segur essent-ho, també son essències de la mateixa societat. Avui aquesta societat es va individualitzant, insolidaritzant, tancant a casa i no participant en els aspectes més socials i col·lectius de la pròpia vida. Davant d'aquesta situació, també els joves, i concretament, l'element jove d'Arenys es preocupa per reivindicar aquells espais de llibertat i de festa que els són propis. No obstant, si m'ho permeteu, jo trobo també a faltar que, dintre d'aquests espais que els són propis, no només es centri a l'espai de festa, de gresca i de gaudi dels joves, sinó que s'estenguin en altres àmbits, com són el posicionament enfront la dificultat d'accés a l'habitatge, la dificultat d'accés al treball, la dificultat d'inseriment en una societat que potser els rebutja. De requeriment de respostes a tots els interrogants que es formulen a la societat adulta.....

En aquest entorn, aquests fets, no són altra cosa que crits d'alerta enfront d'una societat que, entre tots, hem anat menystenint i que hem anat anorreant.

ELS JOVES

(I aquí que em perdonin els joves per generalitzar amb una expressió desafortunada, car, com m'han fet notar uns joves, amb molt d'encert, quan parlem dels adults no ens referim a adults a seques, sinó que els situem per afeccions, ubicacions polítiques, sectors socials.. etc... i en canvi, quan ens referim als joves, ho fem genèricament . Demano perdó per no saber trobar una paraula més concreta en aquest cas.)

Seguint amb l'esquema que em vaig plantejar a l'inici de la mediació, vaig voler parlar, no pas només amb les persones que varen patir i que varen participar en la nit de naps, sinó també amb els diferents estaments de la població que es dediquen a vàries activitats com són els caus Sant Francesc i Escoltes. Aquests, a més a més de portar la tasca de monitors, participen en altres activitats com geganters, organitzadors de festes, etc.

Aquestes trobades, molt positives, varen posar de manifest un altre dels elements que entenc que han incidit en els fets i que són les relacions entre els joves de la vila i l'administració. No s'ha trobat el llenguatge adient per tal d'establir una bona relació entre els dos àmbits.

Aquests joves posaven de manifest aquesta manca de sintonia i jo posava de manifest que, una vila que tingui un regidor de joventut que arribi ja a la seixantena, vol dir dues coses: primera, que potser és una persona amb molta sintonia front la joventut, o, segona, que potser no hi ha joventut que vulgui participar en les tasques administratives i de direcció de l'administració dels aspectes juvenívols de la nostra vila. I que això, lluny de ser un defecte "strictu sensu" imputable a l'administració, per designar un regidor ja "granadet", penso que més aviat és una mancança a l'hora de trobar joves que vulguin ocupar aquests càrrecs...

Tot amb tot, sí que puc indicar que, de les converses que vaig tenir amb aquest grup de joves (i també amb els més implicats en els fets de la Nit de Naps), tots i cadascun d'ells van posar de manifest les dificultats d'entesa que tenien amb l'administració, dificultats d'entesa de concepte,

de percepció, de l'organització de les festes i moltes vegades de distanciament respecte d'allò que es plantejava.

Concretant que, a les reunions que tenien amb membres de l'administració, tenien la sensació que no eren ni escoltats, ni tractats com a persones adultes que són, sinó com a jovenalla, a la qual se'ls havia de donar, de tant en tant, una mica de "peixet". En algunes reunions que han tingut (manifestaven aquests joves) el representant de l'administració, fullejava el diari, o escoltava la ràdio amb auriculars etc...

Per part de l'administració s'ha posat de manifest la manca de representativitat d'alguns dels joves que van a les reunions, que, quan, en algun moment, s'establia un acord, sense cap raó aparent es modificava l'acord unilateralment per part dels joves.

De ben segur que és difícil el diàleg, segurament que no hi ha sintonia i que cal trobar ponts de comunicació. Però, sense un diàleg fluid entre les dues parts, és impossible una bona comunicació i, a la vegada, això provoca un distanciament que fa que sigui impossible aquesta trobada, i així, en aquest diàleg de sords, es van congriant els allunyaments en què ara es troben les parts.

Penso que, aquest fet ha portat també a un distanciament entre l'administració i aquests grups de joves, distanciament que malauradament sorgeix en punts concrets, no essent-ne estranya la pròpia nit de naps. I la prova ha estat enguany, en què, segons m'informen, s'han tingut menys reunions entre els organitzadors de la Nit de Naps i l'Administració.

Un altre element que, si bé no té una relació directa a la nit de naps, sí que crec que ha incidit en la manca de fluïdesa en les relacions amb l'administració: És la festa de Sant Roc de l'any passat que, per primera vegada, es va organitzar de forma diferent, no aliena a tensions. Aquestes tensions podrien no haver estat cicatritzades i aquesta manca de cicatrització també ha propiciat la manca de diàleg entre totes les

parts. Amb tot, Sant Roc de l'any passat va demostrar que, el diàleg, per dificultós que aquest sigui, sempre aporta un sentit positiu.

Crec doncs que, l'administració, que té el govern de les nostres institucions, no ha sabut marcar el diàleg necessari per afrontar les disfuncions que es poden donar en les relacions amb l'element jove. Jovent, per altra banda, que permet la continuïtat de les nostres festes.

Hi ha hagut poc diàleg i aquest poc, ha estat presidit per un distanciament que no ha possibilitat l'entesa.

UNA FEINA DE L'ADMINISTRACIÓ

Podríem indicar que amb el que s'ha exposat fins ara, des de l'Administració, i des de la Junta de Seguretat s'havia de preveure un dispositiu que pogués tenir la responsabilitat de l'ordre en aquesta nit de naps.

Encara que hi ha hagut uns fets previs que han incidit a la nit de Naps, no és menys cert que el conflicte ha esclatat durant la nit de Naps d'enguany i penso que cal fer-hi una reflexió.

Entendreu que la reflexió serà a l'entorn dels fets, car el nucli dels fets ha estat enjudiciat per sentència avui ferma (falten les apel·lacions de les dues faltes de danys) i per tant m'és vedat entrar en el fet enjudiciat.

És obvi que la Junta de Seguretat havia de prendre una decisió, amb la qual, Arenys tingués la suficient capacitat de resposta de l'ordre públic si es produïen alguns fets que podien causar intranquil·litat o conflicte.

En aquest sentit doncs, entenc que l'administració, en execució de les competències que li són pròpies i per la responsabilitat que dimana de la llei, està obligada a prendre les mesures necessàries, car de contrari i si es produïssin uns fets de gravetat i no hi hagués la suficient garantia d'ordre, en seria responsable, com n'és responsable de fer front a les indemnitzacions que se'n derivin d'aldarulls que han ocasionat lesions a persones concretes. Serà doncs l'administració, qui en tindrà la responsabilitat última, inclusiu la responsabilitat penal, en cas de no haver pres les mesures necessàries per fer front a uns possibles i hipotètics fets delictius.

Segons he pogut constatar, per les reunions tingudes, si bé és cert que amb els mossos d'esquadra que feien patrulles juntament amb la Policia amb qui es van tenir les xerrades que calia per tal d'indicar-los en què consistia la festa de Naps i el seu desenvolupament, no sembla que passés el mateix amb els Mossos de la Patrulla Arro situada a la placeta

de l'Església, als quals, sembla ser, que algú els va explicar què era la festa de Naps, però ho féu d'una manera retòrica i no aprofundida com és féu amb els mossos que compartien nit amb la Policia.

No és permès a aquest mediador entrar en els fets concrets que varen ser motius d'enjudiciament tota vegada que és competència de l'Administració Judicial. Aquesta, d'una forma, avui ja definitiva, ha dictat la seva resolució. Sí que penso, però, que cal indicar diferents factors per entendre els fets d'aquella nit:

.- Hem dit a l'inici d'aquest escrit que en els darrers anys i en diferents legislatures, hi havia la consigna a la Policia, de no intervenir, a no ser que fossin fets delictius greus.

.- És en aquesta situació, que els joves napaïres actuaven a la nit de naps amb el convenciment previ, (erroni) que es fes el que es fes, no podia ocórrer res.

.- Sembla que els Mossos d'Esquadra de la Patrulla Arro que va intervenir en els fets del carrer de la Font, no tenien coneixement profund de les festes de la nit de naps ni els seus antecedents, i per tant, varen actuar, com si d'un aldarull conflictiu es tractés.

.- La percepció dels napaïres respecte de les forces d'ordre públic estava distorsionada pel convenciment del que havia passat en anys anteriors, que passés el que passés no hi hauria resposta contundent.

.- Després d'aquells fets desgraciats i amb posterioritat (14 de maig) un jove va posar de manifest que va ser ell i no el jove condemnat qui va colpejar al Mosso. Ho va comunicar en un mail que va sorprendre, no se si a tothom, però si a aquest mediador.

.- Aquest escrit marca una inflexió respecte dels fets.

Les forces d'ordre públic, en desenvolupament de les seves funcions i si van uniformats de forma que siguin plenament identificables, tenen una protecció especial. Si són agredits, l'agressió es converteix en un delictes

d'atemptat, previst i penat en el codi penal. Ara bé, si les forces d'ordre públic ocasionen danys o lesions de forma contundent, aplicant una força desproporcionada, en responen com a delicte o falta de lesions o com a danys. Si no s'identifica els responsables, en respon l'administració, en Responsabilitat Patrimonial. Aquest i no d'altre és el nostre Estat de Dret.

Aquí caldria fer vèries reflexions:

a) Per un costat , “abans”, quan existien altres formes de policia i era una policia aliena al nostre País, la vèiem distant, forastera..... .

b) La policia actual són els Mossos d'Esquadra, per tant es té una percepció de que és una cosa nostra, més casolana i (pensem) no està revestida de l'imperi de la Llei. De manera que es pot caure en la sensació de percebre els Polícies Mossos d'Esquadra com a uns altres joves, encara que, vestits però de manera diferent.

MOSSOS D'ESQUADRA

Fetes aquestes reflexions, cal també fer uns comentaris respecte els Mossos d'Esquadra.

El cos dels Mossos d'Esquadra és un cos de creació recent, amb unes característiques pròpies i format per gent, a voltes, molt jove. Podríem dir que els manca la sornegueria del policia vell. D'aquell policia que ja en torna i que aporta tranquil·litat al grup. Són un cos jove, (massa jove), amb la característica que això pot comportar. No ho dic jo, ho deia el cap dels Mossos d'Esquadra de Barcelona. El cos té una tendència adolescent, fet que va quedar patent a Arenys de Mar i que, després, s'ha confirmat en diferents àmbits i en diferents llocs: fets recents, a Barcelona, el distanciament, sembla que ara apaivagat, que es provocà en els fets de la Patum de Berga.....

Les seves actuacions semblen més guiades per una "Potestas" (autoritat basada en la força) que en una "Autoritas" (autoritat basada en la raó). A voltes, i penso que Arenys va ser un exemple (un mal exemple), es desautoritzen dins la seva autoritat, actuant d'una manera prepotent i no adequada a la realitat del fet que han de propiciar evitar.

En aquest sentit, els Mossos d'Esquadra varen adoptar una actitud, entenc que no ajustada a la realitat del que estava succeint, i desproporcionada de mesura enfront dels fets que s'havien donat aquella nit. Davant d'això, els napaires, acostumats a què mai passava res, es varen trobar amb un cos dur al davant. Es van enfrontar dos grups, l'un potser amb clar desconeixement de les normes bàsiques de comportament d'una societat democràtica i de l'imperi de la Llei i l'altre per excedir-se precisament en les prerrogatives que la societat democràtica els ha atorgat.

He pogut posar de manifest al cap dels Mossos d'Esquadra d'Arenys de Mar, en una conversa molt afable, positiva i constructiva, que una de les dificultats que entenc que existeix en el posicionament dels Mossos

d'Esquadra a la societat civil, es pot definir mitjançant el símil que s'ha creat un cos de gent alta, rossa i "guapa" per a un país en el que la majoria som baixos, "gordos" i lletjos (llegeixi's en clau estrictament personal). Això pot propiciar que aquest desencontre provoqui, com sembla que està provocant, també en altres indrets, una certa disfunció entre la realitat i l'actuació (molt sovint desafortunada) dels Mossos d'Esquadra.

Tal i com he indicat, m'he permès fer aquestes reflexions, sense entrar en els fets ja enjudiciats i respecte d'un dels quals, ja s'ha dictat sentència ferma. Per cert, se'm permeti dir que la sentència estava jurídicament molt ben raonada.

A més, també es van produir alguns fets que caldria tenir en compte:

Segons els joves, el tractament que varen rebre dels Mossos d'Esquadra, aquella nit dels fets, no va ser el tractament que necessita una societat civilitzada, avançada i democràtica. Si el tractament fou el que reiteradament han posat de manifest els joves, i jo no tinc elements per dubtar-ne, crec que tota la societat hauria de blasmar aquestes actituds que en res ajuden a la convivència democràtica. D'una festa, celebrada d'una manera potser poc correcta, no se'n poden derivar unes actituds vexatòries, en front de les persones que s'han retingut o detingut, que recorden més èpoques pretèrites que no pas èpoques actuals.

Si aquesta mediació pot servir d'alguna cosa, també m'agradaria que s'aixequés la veu en el sentit de defensar que els drets humans de totes les persones que s'han detingut o retingut haurien de ser els més curosament respectats.

CONDUCTES I POSICIONAMENTS POSTERIORS AL DIA DELS FETS.

Dels fets posteriors a aquella nit, caldria remarcar abastament tres elements:

1.- Alguns dels joves, quan van veure el caire que prenien els fets es van posar en contacte amb la primera autoritat local i aquesta va comparèixer a la caserna de la policia, prenent les mesures que, des de la seves característiques com a autoritat local, va creure que havia de prendre.

Aquí cal indicar que l'autoritat administrativa no té competències policials per ordenar, ni al cap de la policia, ni als Mossos d'Esquadra, com han de desenvolupar la seva feina, encara que sí que pot deixar sentir la seva veu com, segons sembla, així va ser, ordenant reintegrar a Arenys un jove que havien traslladat a Pineda.

2.- Alguns elements particulars d'aquells fets tan tensos, òbviament són analitzats des les dues parts enfrontades en el conflicte, de formes diferents i des d'actituds diferents.

Entenc que una part del conflicte, no pas la més important, car la més important es va desenvolupar la nit del cinc al sis de gener d'enguany, és l'actitud que totes les parts enfrontades en el conflicte varen adoptar amb posterioritat a aquests fets.

3.- Cal incidir en una certa apreciació subjectiva per part de l'administració, en analitzar aquests fets que va comportar un enfrontament amb l'altra part, ara sí, ja representada no tant sols per els vailets i xicotes que varen anar a penjar naps i cols, sinó pel grup de gent que ha configurat la plataforma.

Entenc que s'ha produït un desencontre. Un problema que podríem titllar de fons, d'actituds i de tarannà. Aquest enfrontament es podria concretar en les opinions que les parts enfrontades en el conflicte varen propiciar el primer diumenge a Ràdio Arenys, en el qual i de forma

massa generalitzada, s'indicaven els fets que havien ocorregut amb expressions que van ferir la sensibilitat dels perjudicats.

Penso que el to emprat pels representants de l'Administració, lluny d'apaivagar, conciliar i apropar-se al dolor que evidentment sentien els perjudicats, va aconseguir l'efecte invers i va provocar una separació. És aquí on em sembla que s'hi podrien encabir quasi tots els precedents d'actituds i activitats passades i la separació entre l'administració i diferents grups de jovent. I és aquí on hi hagué el terreny abonat per poder-ne propiciar un enfrontament total que, en alguns casos, va tenir una rellevància entre les diferents formacions polítiques i que si no n'ha esdevingut un enfrontament polític, ha estat per la tranquil·litat i seguretat de totes les forces polítiques representades a l'Ajuntament. Aquestes, han posat de manifest el seu bon tarannà, en no voler aprofitar una circumstància conflictiva per prendre una bona situació enfront de l'adversari polític.

Cal felicitar l'estament polític, el qual, tot i mostrant la seva opinió, no ha propiciat cap picabaralla afegida tot i que, per altra banda, podia haver estat un element fàcil de controvèrsia.

Això també ha provocat als grups de l'oposició tenir un cert distanciament i una certa malentesa amb la plataforma de napaires.

Per una part, tots n'hem estat testimonis: la plataforma i alguns membres de la plataforma més actius han publicat, tant en els mitjans escrits de comunicació locals, com a la llista d'arenyautes, ingent literatura sempre unidireccional que contràriament no ha estat contrastada ni contestada per l'Administració.

Penso que l'Administració, un cop ocorreguts aquests fets, hauria d'haver pres la iniciativa del contacte amb les diferents persones implicades en el conflicte, i lluny d'això, a la web municipal, varen trigar uns quants dies a aparèixer les informacions dels fets i la opinió del grup de Govern. Aquesta opinió es va donar a conèixer amb posterioritat i davant d'una pregunta feta per la plataforma dels napaires

a l'Ajuntament en un ple, i en la resposta, massa tensa, entenc que no es va donar un to adequat a la resposta.

Un vell aforisme periodístic posa de manifest que no hi ha mai cap pregunta indiscreta que, en qualsevol cas, ho seran les respostes. Si l'apliquem a aquesta situació, les preguntes que feia la plataforma de napaïres, entenc que per molt indiscretes que podien ser, havien d'obtenir una resposta acurada, serena, tendent a establir ponts de diàleg. Aquesta resposta no podia començar amb l'afirmació de posar de manifest a qui feia la pregunta, que estava parlant des d'un grup no inscrit com a associació al registre municipal. Era prou pal·lès que, aquell grup, era un grup sorgit d'un conflicte concret i per tant amb unes connotacions cíviques i socials determinades i amb una problemàtica associada que es mereixia tenir la resposta serena, tranquil·la, conciliadora..... resposta, en canvi, que entenc que va crear encara més tensió.

CONSELL PASTORAL

També la societat arenyenca, a través d'algunes institucions, s'ha posicionat en relació la nit de naps. Així, el Consell Pastoral, a través de la seva Permanent, va publicar un escrit que va provocar encara més tensió.

Cal entendre que el Consell Pastoral és representant de la comunitat cristiana d'Arenys de Mar. I, aquesta, en veure com s'havia entrat a l'Església i s'havia penjat una pancarta des del campanar, calia que hi digués la seva opinió.

Crec que tothom estarà d'acord que el fet de penjar una pancarta a l'Església de Santa Maria d'Arenys de Mar, va ferir la sensibilitat de la comunitat cristiana. Per això, entenc que aquest fet provoqués que la comunitat parroquial mostrés la seva opinió respecte dels fets que varen propiciar la penjada de la pancarta a l'Església i que, per tant, la seva nota fos contrària a aquests fets i als seus responsables.

La nota del Consell Pastoral, publicada en qualsevol altre moment, podia ser subscripta per molta gent.

Aquesta nota, tot i que partia del principi de la defensa de l'àmbit que li és propi i de la sensibilitat cristiana de la comunitat d'Arenys de Mar, posava de manifest dos elements:

- 1.- Blasmava una actuació en la que s'havia penjat la pancarta en el lloc sagrat.
- 2.- Si aquesta posició contrària al fet de penjar la pancarta era molt correcta, també hagués estat prudent, en tant que comunitat cristiana, haver aixecat la veu davant del fet, en aquell moment ja conegut, que alguns joves havien estat maltractats.

PLATAFORMA

Derivat d'aquests fets s'ha constituït una plataforma que s'ha anat reunint amb un esforç per intentar trobar el recolzament necessari als joves implicats i per escatir tots els elements que es van derivar d'aquella desgraciada nit.

Aquí, cal lloar la postura dels membres de la Plataforma, dels pares en recolzament dels fills implicats en els fets, de familiars, d'amics, que setmana rera setmana han mantingut viva una presència lloable de recolzament als perjudicats.

No obstant, si pogués fer un comentari, tal i com he posat de manifest amb la postura de l'administració, tampoc la plataforma no ha propiciat una reflexió global dels fets i una serenor que hauria anat força bé per a aportar punts de reflexió al fet. Penso que ha mantingut una postura ferma, això és molt bo, però també una postura intransigent, això ja no és tant bo.

A tall només d'exemple, dir que davant de la declaració d'un napaire afirmant que va ser ell qui va colpejar dues vegades un mosso (quan fins aquell moment s'havia negat cap agressió) crec que la Plataforma hauria d'haver aportat una reflexió serena, però dura. No es pot felicitar qui colpeja un Mosso. S'ha de lluitar per aconseguir que el mosso no colpegi ningú i s'ha de fer front a què la potestat de la força no es pot aplicar indiscriminadament. Però, penso que hauria estat un bon motiu per introduir elements d'una certa autocrítica, que hauria també afavorit el diàleg. Qui per motius personals es confessa públicament d'un fet, mereix respecte, però també mereix una opinió contundent.

També m'hauria agradat sentir públicament a la Plataforma raonaments mesurats enfront de totes les actituds en conflicte. La literatura exposada sempre ha estat unidireccional.

M'agradaria creure però que l'element crític es deu haver fet a cada casa. Així ho espero i desitjo.

CLOENDA

Penso que entre tots encara hi som a temps de posar fil a l'agulla del diàleg.

Permeteu-me dues cites que al decurs de la meva tasca m'han retornat obsessivament :

1.- L'una és una frase del personatge El Rei del Petit Príncep. Obra que vàrem representar, mentre feia la mediació, un grup d'actors dirigits per la mà ferma d'En Jordi Pons per a l'Aula Universitària de gent gran :

REI:

Doncs, et jutjaràs tu mateix. És la cosa més difícil. És molt més difícil de jutjar-se un mateix que no pas jutjar els altres. Si et jutges bé, és que ets un veritable savi.

2.- L'altra és una frase de Fèlix Cucurull a la seva novel·la "El silenci i la Por", la qual, i també mentre durava la mediació, se'm va permetre presentar en taula rodona a la Biblioteca:

Pàg 194

En Martí, un dels personatges, diu:

Si, quan la conducta dels altres ens molesta, reaccionem sempre d'una manera violenta; retraiem les falles del nostre pròxim amb veritable delectança. No ens adonem que, en la manera de ser dels altres, tots i cadascú de nosaltres hi té la seva part de culpa. No podem, doncs, desentendre'ns després, de les reaccions del nostre pròxim.

PROPOSTA DE DIÀLEG

Ja per acabar, un apunt i les preguntes que penso que podrien servir de base pel diàleg que proposo que sigui el dia 31 de juliol a les 7 de la tarda a la Sala Josep Maria Arnau del Calisay.

Un apunt: la meva família, (la meva dona i els meus fills,) que m'estima i als qui jo m'estimo molt, i amb els quals, aquests fets ens han permès tenir llargues converses, no sempre coincidents, però sempre respectuoses, em van advertir que la meva tasca podria no ser entesa i que hom es podria acarnissar contra el mediador. Penso que els ho fa dir l'estimació, no la percepció de la realitat.

Assumeixo el que no he fet bé, que deu haver estat quasi tot. I si hi ha quelcom de bo, segur que és mèrit de tots vosaltres amb qui he tingut el goig de poder compartir aquests cinc mesos de mediació i als qui proposo que vulgueu reunir-nos en taula rodona.

Ultra que l'ordre del dia ja el concretarem, però penso que podria ser, en síntesi aquest:

1.- Anàlisi dels fets.- Exposició de cadascuna de les parts.

2.- Debat dels mateixos.

3.- Propostes per a un futur.

4.- I penso que fóra bo introduir una afirmació amb pregunta explícita inclosa que cadascú pot plantejar:

.- De ben segur que vostè/vostès, els meus interlocutors, ho han fet tot malament, però potser jo/nosaltres també l'hem esguerrada en alguna qüestió.

5.- Elaborar, si és possible, unes conclusions comunes.

Moltes gràcies i perdoneu les molèsties!

A TALL DE PREC:

Sóc un arenyenc nascut a Llavaneres. O sigui, un arenyenc del tot. Em sento arenyenc fins el moll de l'os. Sento aquesta petita pàtria encerclada de turons, com poques coses he sentit vives. Em vaig enamorar d'Arenys de Mar, quan, als meus petits anys pujava pel Fondo del Cementiri per anar al Cassà i, a peu del Cementiri de Sinera, s'em va oferir, com dins de la clovella, un espectacle immens: tenia Arenys sota la meva mirada. Corprès, ho recordo molt vivament encara avui.

Després, la meva esposa, em va fer estimar la idiosincràsia d'Arenys. Vaig entendre, per ella, que ser d'Arenys és una de les coses importants que es poden ser en aquest mon. I vaig conèixer el munt d'amics que em plau tenir i estimar i a qui, de ben segur, que no apporto ni la meitat del que em donen.

I amb joia, he descobert les nostres festes i tradicions: lluny del que passa als pobles i viles de l'entorn, aquí, les festes, **totes**, son nostres. Festes nostrades que ens plau anar celebrant any rera any.

I vull, demano, prego, que cap maltempsada ens privi del goig, de la joia, de l'orgull (ben entès) de participar a les festes d'una comunitat, tant important, com la nostra.

Us puc dir que un dels plaers més pregons és, quan, fora d'Arenys em pregunten: I tu d'on ets: Enlairo el cap, miro de front, faig un sospir i molt ufanós dic:

.- D'Arenys de Mar, d'on, sinó!!!.

Per tot això, goso fer un prec: Que mai, res ni ningú ens privi del tresor de la nostra cultura, de la nostra història, de les nostres tradicions, que, no en dubteu, totes son obsoletes, sense que cap ho sigui.

Que no perdem, per cap mal revolt de la vida, les nostres festes i tradicions!!.

Ramon Verdager i Pous

ANNEX 1

APUNTS PER A UNA PETITA HISTÒRIA DE LA NIT DE NAPS

Ningú es posa d'acord respecte al naixement de la nit de naps, encara que sembla que la nit de naps va néixer a les primeries del segle XX.

Tothom pot comprendre que la nit de naps és una festa de gresca i a què es refereix el protagonisme d'aquest tubèrcul de dimensions prou esponeroses i amb una forma molt suggeridora (no calen gaires explicacions al respecte).

Per informacions verbals que he pogut anar obtenint, (no he obtingut gaire informació escrita, més enllà dels comentaris apareguts a partir dels anys setanta o vuitanta.). Reculat en el temps no he trobat cap comentari escrit que m'hagi pogut servir per poder fer una cerca del naixement de la nit de naps, encara que tot sembla indicar que la nit de naps va néixer als inicis del segle XX, quan una colla de galifardeus, (tots fills de casa de possibles) i que sembla que es feien nomenar “La colla del Llanto” varen tenir la original idea de sortir al carrer la nit de Reis, a cercar uns naps en els camps de fóra vila, i els anaven a col·locar als balcons de qui ells senyalaven com a “senyores de mala vida” fent escarni a l'ofici que ells, “generosament” els atorgaven.

Podeu comprendre que l'inici dels naps, no és pas el més brillant inici d'una brillant història.

Per sort, i amb posterioritat a aquest inici tant maldestre, cap als anys cinquanta, seixantes aquesta tradició, de forma temorenca, es va integrant a l'imaginari arenyenc i es va modificant. Passa d'anar a col·locar el tubèrcul a les persones senyalades de mala vida, a anar-se a col·locar a la noia que feia més goig al napaire.

No obstant això, i fins ben entrats als setanta, encara és mantenia la tradició que, a més a més d'anar penjar naps a les noies que agradaven

als napaires, també s'anava a penjar algun nap escadusser al balcó d'alguna senyora amb fama de "mala nota", ultra que també es penjava a algunes persones significades en algun àmbit, sovint atorgat a títol de "xafarder/a".

Ja molt apropiat en els temps, al penjament de naps, s'hi ha afegit el penjament de cols i allò que era una festa que blasmava les presumptes senyores de "mala vida" ha passat a ser una festa amb una picaresca eròtica, on es van a penjar els naps o les cols a les persones de l'altre sexe que els són agradívols als joves i això amanit amb una picaresca literatura eròtico-festiva.

Podríem dir, fent un xic de tabola, que hem vist canviar l'expressió de les mares de les noies que rebien el present.

.- En temps reculats, quan la mare sortia el dia de Reis al balcó i trobava l'esponerós nap, el desava i seguidament entrava a la cambra de la filla i feia els següent comentari: " Noia, com ha anat això de la penjada del nap, anem malament !!"

.- Més ençà, quan la mare d'una noia casadora, al matí de Reis sortia al balcó i no trobava cap present, entrava corrents a la cambra de la filla i feia: " Noia com ha anat això! potser no ens casarem!!"

(És que els temps canvien massa de pressa!!!)

Sembla ser que l'inici d'aquest penjament de naps podria tenir varies explicacions:

a).- Les festes de Nadal són les festes que tenen el seguiment continu de les festes saturnals romanes i precisament la festa de la Epifania del Senyor era la darrera de les festes religioses, que coincidia amb la darrera de les festes saturnals romanes, en la que es produïen la disbauxa i el desori més important dintre de l'imperi romà. És possible que aquest sigui l'ancestral inici d'aquesta disbauxa i aquest desori de la nostrada festa dels Naps. Res però està confirmat.

b.- També és possible que, ja més ençà, podria tenir una certa reminiscència que algú ha vist com el naixement previ a la penjada de naps, els famosos esquellots.

Per a qui no ho sàpiga, els esquellots constituïen un sarau que organitzaven els joves de la vila quan un vidu pretenia prendre a una soltera o viuda com a esposa.

Quan es donava aquesta circumstància, els joves del lloc organitzaven els esquellots. Aquests consistien en una festa que durava bastants dies, en la que la gatzara pels carrers era important. I sovint, i d'aquí ve el nom, es protagonitzava a so d'esquellots del bestiar.

Els joves organitzaven una cercavila llavors nomenada “pasacalles” en la que, amb carro i cavall anaven passejant per la vila tot tocant aquests esquellots i fent gatzara, fins que arribaven a la casa del futur nuvi i aquell dia, sense que això servís de precedent, tenien dret d'entrada franca a la casa. Tot fent-la seva, organitzaven els saraus que creien convenients fins a obtenir (com a premi) que el futur nuvi, els pagués la ronda, els pagués la beguda o els pagués la festa que ells pretenien organitzar.

Si el nuvi era d'armilla fluixa i no volia fer front a les despeses d'una festa d'aquestes característiques, el que succeïa era que els esquellots s'anaven allargassant en el temps i no només no s'acabaven el dia del casament de la parella, sinó que un cop casats i tornant del viatge de noces, es trobaven que encara eren vius els esquellots.

Quan el nuvi feia aquest gest i “afluixava la mosca” es deixava ja de fer els esquellots i la festa tocava al seu fi.

c) En Joan Amades aporta en el seu llibre “Històries i Llegendes de Barcelona” un fets que poden tenir certa concomitància amb la festa de naps

Explica Joan Amades que, a Barcelona, els vailets del barri de la Ribera i del Barri del Raval. Vailets que havien nascut en els barris més pobres,

i que sabien que en aquella nit de reis no els tocarien gaires presentalles ,potser per a desfogar aquest neguit i/o ràbia, es citaven a toc de corn a la Rambla barcelonina, i entaulaven una batalla a cops de roc, fent-se passar així la mala sang de saber que aquella nit de reis ells no tindrien cap present.

No sabem del cert el seu inici, però sigui com sigui, aquesta festa és una festa nostra, i els joves de cada època l'han sabuda anar adequant als temps i donant-li una simbologia prou diferent de la que va començar.

Que cap conflicte ens furti la festa!!!